

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỂN 34

Phẩm 26: THẬP ĐỊA (Phần 1)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn ngự ở điện Ma-ni bảo tạng trong cung của vua trời Tha hóa tự tại cùng với chư Đại Bồ-tát. Chư Bồ-tát này đối với Vô thượng Chánh đẳng giác không thoái chuyển, từ các thế giới phương khác đến, an trụ trong cảnh giới trí của tất cả Bồ-tát, vào chỗ trí của tất cả Phật đã vào, siêng tu không nghỉ, hay khéo hiển hiện những loại thần thông, giáo hóa điều phục tất cả chúng sinh rất đúng thời. Vì thành tựu tất cả đại nguyện của Bồ-tát trong tất cả kiếp, tất cả đời, tất cả cõi, thường siêng tu tập không lười biếng, xao lãng. Đã đầy đủ phước, trí, trợ đạo của Bồ-tát, lợi ích khắp chúng sinh luôn không thiếu sót, đạt đến tất cả phương tiện trí tuệ Ba-la-mật của Bồ-tát, thị hiện vào sinh tử và nhập Niết-bàn, mà vẫn chẳng bỏ phế thật hành hạnh Bồ-tát, khéo vào tất cả Thiền định giải thoát Tam-muội, trí tuệ thần thông của Bồ-tát, các việc làm đều được tự tại, được tất cả thần lực tự tại của Bồ-tát, không hề động tác, mà trong khoảng một niệm, có thể đi đến tất cả chúng hội đạo tràng của chư Phật, làm thượng thủ trong chúng để thỉnh Phật thuyết pháp, hộ trì chánh pháp của Phật, cúng dường phụng sự tất cả chư Phật với tâm rộng lớn, thường siêng tu tập theo sự nghiệp tu hành của Bồ-tát, thân thì hiện khắp thế gian, tiếng vang khắp cõi pháp nơi mười phương, tâm trí thì vô ngại, thấy khắp ba đời, đối với công đức tu hành của tất cả Bồ-tát đó đã được viên mãn dù trải qua vô số kiếp nói cũng không hết. Danh hiệu của các vị ấy là Bồ-tát Kim Cang Tạng, Bồ-tát Bảo Tạng, Bồ-tát Liên Hoa Tạng, Bồ-tát Đức Tạng, Bồ-tát Liên Hoa Đức Tạng, Bồ-tát Nhật Tạng, Bồ-tát Tô-lợi-da Tạng, Bồ-tát Vô Cấu Nguyệt Tạng, Bồ-tát Phổ Hiện Trang Nghiêm Tạng, Bồ-tát Tỳ-lô-giá-na Trí Tạng, Bồ-tát Diệu Đức Tạng, Bồ-tát Chiên-đàn Đức Tạng, Bồ-tát Hoa Đức Tạng, Bồ-tát Câu-tô-ma Đức Tạng, Bồ-tát Ưu-bát-la Đức Tạng, Bồ-tát Thiên Đức Tạng, Bồ-tát Phước Đức Tạng, Bồ-tát Vô Ngại Thanh Tịnh Trí Đức Tạng, Bồ-tát Công Đức Tạng, Bồ-tát Na-la-diên Đức Tạng, Bồ-tát Vô Cấu Tạng, Bồ-tát Ly Cấu Tạng, Bồ-tát Chủng Chủng Biện Tài Trang Nghiêm Tạng, Bồ-tát Đại Quang Minh Vông Tạng, Bồ-tát Tịnh Oai Đức Quang Minh Vương Tạng, Bồ-tát Kim Trang Nghiêm Đại Công Đức Quang Minh Vương Tạng, Bồ-tát Nhất Thiết Tướng Trang Nghiêm Tịnh Đức Tạng, Bồ-tát Kim Cang Diệm Đức Tướng Trang Nghiêm Tạng, Bồ-tát Quang Minh Diệm Tạng, Bồ-tát Tinh Tú Vương Quang Chiếu Tạng, Bồ-tát Hư Không Vô Ngại Trí Tạng, Bồ-tát Diệu Âm Vô Ngại Tạng, Bồ-tát Đà-la-ni Công Đức Trí Nhất Thiết Chúng Sinh Nguyện Tạng, Bồ-tát Hải Trang Nghiêm Tạng, Bồ-tát Tu-di Đức Tạng, Bồ-tát Tịnh Nhất Thiết Công Đức Tạng, Bồ-tát Như Lai Tạng, Bồ-tát Phật Đức Tạng, Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt... Trong chúng Đại Bồ-tát vô số, vô lượng, vô biên, vô đẳng, chẳng thể đếm, chẳng thể xưng, chẳng thể nghĩ, chẳng thể lượng, chẳng thể nói như vậy, Bồ-tát Kim Cang Tạng là Thượng thủ.

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tạng nương theo thần lực của Phật, nhập Tam-muội Đại trí tuệ quang minh của Bồ-tát. Nhập Tam-muội này rồi, liền đó khắp mười phương mỗi phương cách thế giới này vô số thế giới như số vi trần nơi mười ức cõi Phật, đều có chư Phật như số vi trần nơi mười ức cõi Phật, đồng hiệu Bồ-tát Kim Cang Tạng, đều hiện ra trước, bảo: “Lành thay! Lành thay! Kim Cang Tạng! Chỉ có ông mới có thể nhập Tam-muội Đại trí tuệ quang minh của Bồ-tát này”.

Bấy giờ, các Đức Thế Tôn ấy bảo Bồ-tát Kim Cang Tạng:

–Thiện nam! Chư Phật nhiều như số vi trần của mười ức cõi Phật ở khắp mười phương đồng gia hộ ông, vì do lực bản nguyện và lực oai thần của Đức Như Lai Tỳ-lô-giá-na, cũng do lực thắng trí của ông, vì muốn khiến ông tuyên thuyết Phật pháp quang minh chẳng thể nghĩ bàn cho chúng hội Bồ-tát. Đó là vì khiến nhập trí địa, vì thâm gồm tất cả thiện căn, vì khéo lựa chọn tất cả Phật pháp, vì biết rộng các pháp, vì có thể khéo thuyết pháp, vì trí không phân biệt thanh tịnh, vì tất cả thế pháp chẳng nhiễm, vì thiện căn xuất thế thanh tịnh, vì được cảnh giới trí chẳng thể nghĩ bàn, vì được cảnh giới của bậc Nhất thiết trí.

Lại vì khiến được trọn vẹn mười Địa của Bồ-tát, vì như thật tuyên thuyết tướng sai biệt của mười Địa Bồ-tát, vì duyên niệm nơi tất cả Phật pháp, vì tu tập phân biệt pháp vô lậu, vì khéo lựa chọn quán sát đại Trí quang minh khéo trang nghiêm, vì khéo nhập môn trí quyết định, vì tùy ở chỗ nào đều thứ lớp thuyết pháp vô sở úy, vì được ánh sáng biện tài vô ngại, vì trụ nơi bậc Đại biện tài khéo quyết định, vì ghi nhớ tâm Bồ-tát không quên mất, vì thành thực tất cả cõi chúng sinh, vì có thể đến khắp tất cả xứ quyết định khai ngộ tất cả.

Thiện nam! Ông nên biện thuyết về pháp sai biệt thiện xảo của pháp môn này. Đó là vì nương nơi thần lực và trí tuệ của Phật gia hộ, vì làm thanh tịnh thiện căn của mình, vì làm thanh tịnh khắp cõi pháp, vì thâm hóa khắp chúng sinh, vì thâm nhập thân pháp, thân trí, vì thọ quán đỉnh của chư Phật, vì được thân cao lớn nhất trong tất cả thế gian, vì vượt hơn tất cả đạo thế gian, vì làm thanh tịnh thiện căn xuất thế, vì đầy đủ trí Nhất thiết.

Bấy giờ, chư Phật ở mười phương đồng ban cho Bồ-tát Kim Cang Tạng thân chói sáng nhất, ban cho biện tài vô ngại, ban cho trí thanh tịnh khéo phân biệt, ban cho sức khéo ghi nhớ không quên, ban cho tuệ khéo quyết định rõ ràng, ban cho trí đến tất cả xứ để khai ngộ, ban cho sức tự tại thành đạo, ban cho đức vô úy của Phật, ban cho trí biện tài quán sát phân biệt các pháp môn của bậc Nhất thiết trí, ban cho thân, ngữ, ý trang nghiêm toàn vẹn thượng diệu của Như Lai. Vì sao. Vì được pháp Tam-muội như thế, vì bản nguyện phát khởi, vì khéo làm thanh tịnh thâm tâm, vì khéo làm thanh tịnh trí luân, vì khéo chứa nhóm trợ đạo, vì khéo tu sửa công hạnh, vì nhớ vô lượng pháp khí, vì biết tin, hiểu, thanh tịnh, vì được Tổng trì không lầm lộn, vì khéo ẩn trí ẩn của cõi pháp.

Lúc này, mười phương chư Phật đều đưa tay phải xoa đầu Bồ-tát Kim Cang Tạng.

Chư Phật xoa đầu xong, Bồ-tát Kim Cang Tạng xuất định bảo khắp chúng Đại Bồ-tát:

–Chư Phật tử! Thệ nguyện của các Bồ-tát khéo quyết định, không tạp, chẳng thể thấy, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, khắp tất cả cõi Phật, suốt đời vị lai, cứu độ tất cả chúng sinh, được chư Phật gia hộ, vào trí địa của chư Phật ba đời.

Chư Phật tử! Những gì là Trí địa của Đại Bồ-tát?

Chư Phật tử! Trí địa của Đại Bồ-tát có mười bậc, chư Phật ba đời đã nói, sẽ nói,

đương nói, nay tôi cũng nói như vậy. Những gì là mười?

1. Địa Hoan hỷ.
2. Địa Ly cấu.
3. Địa Phát quang.
4. Địa Diệm tuệ.
5. Địa Nan thắng.
6. Địa Hiện tiền.
7. Địa Viển hành.
8. Địa Bất động.
9. Địa Thiện tuệ.
10. Địa Pháp vân.

Chư Phật tử! Tôi chẳng thấy có cõi nước nào mà chư Phật nơi đó chẳng giảng nói mười Địa này. Vì sao? Vì đó là đạo tối thượng hướng tới Bồ-đề của Đại Bồ-tát, cũng là pháp môn Thanh tịnh quang minh, đó là phân biệt diễn nói về các địa của Bồ-tát.

Chư Phật tử! Nơi đây chẳng thể nghĩ bàn đến được, chính là trí tuệ chứng của chư Đại Bồ-tát.

Bồ-tát Kim Cang Tạng nói xong tên của mười Địa, liền im lặng không giảng giải nữa.

Bấy giờ, chúng Bồ-tát nghe tên mười Địa mà chẳng nghe giải thích thì đều khát ngưỡng, nghĩ: Do có gì Bồ-tát Kim Cang Tạng chỉ nói tên mười địa mà chẳng giải thích?

Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt, biết tâm niệm của chúng Bồ-tát, liền dùng kệ để hỏi Bồ-tát Kim Cang Tạng:

*Cớ sao bậc Tịnh giác
Nhớ đủ trí công đức
Nói các Địa thượng diệu
Mà lại chẳng giải thích?
Tất cả đều quyết định
Dũng mãnh không nhiếp nhược
Cớ sao nói tên Địa
Rồi im không giải thích?
Ý nghĩa của mười địa
Chúng này đều muốn nghe
Tâm chúng không nhiếp nhược
Vì chúng xin giải thích.
Chúng hội đều thanh tịnh
Nghiêm khiết không lười biếng
Hay vững vàng bất động
Đủ công đức trí tuệ.
Nhìn nhau đều cung kính
Tất cả đồng khát ngưỡng
Như ong nhớ mật ngọt
Như khát tưởng cam lồ.*

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tạng, bậc Đại trí vô úy, nghe Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt nói kệ, muốn cho chúng hội tâm hoan hỷ, liền nói kệ rằng:

Hạnh Địa của Bồ-tát

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Gốc tối thượng của Phật
Giải thích nói rõ ràng
Ít có, khó bậc nhất
Vi tế khó thấy được
Lìa niệm vượt cõi tâm
Phát sinh cảnh giới Phật
Người nghe sẽ mê lầm
Giữ tâm như Kim Cang
Tin chắc nơi trí Phật
Biết tâm địa vô ngã
Thường nghe pháp thắng này.
Như vẽ màu trên không
Như tướng gió trên không
Trí Phật cũng như vậy
Phân biệt rất khó thấy.
Tôi nghĩ trí tuệ Phật
Tối thắng khó nghĩ bàn
Người đời không thọ được
Nên im lặng chẳng nói.*

Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt bạch Bồ-tát Kim Cang Tạng:

–Nay đại chúng đây đều đã hội họp, tất cả đều khéo làm thanh tịnh tâm, khéo làm sạch tư niệm, khéo tu các hạnh, khéo nhóm trợ đạo, thường khéo gìn giữ trăm ngàn ức Phật, thành tựu vô lượng công đức thiện căn, lìa bỏ mê lầm, không còn cấu nhiễm, thâm tâm tin hiểu, ở trong Phật pháp chẳng theo người khác dạy.

Thưa Phật tử! Xin Bồ-tát nên nương vào oai thần của Phật, vì chúng mà diễn nói. Đại chúng Bồ-tát đây đối với chỗ thâm diệu như vậy đều có thể chứng biết.

Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt muốn nêu lại nghĩa này bèn nói kệ rằng:

*Xin nói hạnh Bồ-tát
Vô thượng rất an ổn
Phân biệt rõ các địa
Trí tịnh thành Chánh giác
Chúng này không cấu nhiễm
Chỉ hiểu đều sáng sạch
Phụng sự vô lượng Phật
Hiểu được nghĩa các Địa.*

Bồ-tát Kim Cang Tạng nói:

–Thưa Phật tử! Dù đại chúng tụ hội ở đây đã khéo làm thanh tịnh tư niệm, rời bỏ ngu si nghi hoặc, đối với pháp thâm diệu không theo người dạy, nhưng còn có chúng sinh hiểu biết chưa thấu đáo, nếu nghe những sự sâu xa khó nghĩ bàn này thì họ sẽ sinh tâm nghi hoặc mà phải chịu khổ lâu dài. Tôi vì thương xót hạng ấy nên im lặng.

Bồ-tát Kim Cang Tạng muốn nêu lại nghĩa này nên nói kệ rằng:

*Dù chúng đây trí rộng thanh tịnh
Pháp sâu trí sáng hay hiểu thấu
Tâm họ bất động như Sơn vương*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Chẳng thể úp nghiêng như biển lớn.
Có hạng mới tu hiểu chưa tới
Theo thức phân biệt chẳng theo trí
Nghe rồi sinh nghi đọa cõi ác
Tôi thương hạng này nên chẳng nói.*

Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt lại bạch với Bồ-tát Kim Cang Tạng:

–Thưa Phật tử! Xin nương nơi thần lực của Phật, phân biệt diễn nói pháp chẳng thể nghĩ bàn này. Những người ấy sẽ được Đức Như Lai gia hộ cho họ tin thọ được. Vì sao? Vì lúc giảng nói pháp Mười Địa, tất cả Bồ-tát tất nhiên được Phật hộ niệm. Vì được Phật hộ niệm nên đối với trí địa này sinh tâm dũng mãnh. Vì sao? Vì đây là công hạnh tối sơ mà Bồ-tát dùng để thành tựu tất cả Phật pháp.

Ví như viết chữ, tất cả đều từ mẫu tự làm gốc. Tự mẫu là cốt ráo, không có ai rời tự mẫu dù là phần nhỏ.

Thưa Phật tử! Tất cả Phật pháp đều dùng mười Địa làm căn bản. Mười Địa là cốt ráo, tu hành thành tựu được trí Nhất thiết chủng. Do đó, xin Phật tử diễn nói cho. Những người ấy tất được Đức Như Lai hộ niệm làm cho họ tin thọ.

Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt muốn nêu lại nghĩa này nên nói kệ rằng:

*Lành thay, Phật tử xin diễn nói
Mười phương tất cả đấng Tự tại
Thấy đều hộ niệm trí căn bản
An trụ trí này cũng cốt ráo
Tất cả Phật pháp từ đây sinh
Ví như viết chữ do mẫu tự
Cũng thế, Phật pháp nương trí địa.*

Lúc đó, chúng Đại Bồ-tát đồng thời ứng tiếng hưởng về Bồ-tát Kim Cang Tạng nói kệ rằng:

*Trí thượng diệu vô cấu
Vô biên biện phân biệt
Nêu rõ lời sâu đẹp
Tương ưng bậc Nhất nghĩa.
Niệm trì hạnh thanh tịnh
Mười Lực chứa công đức
Biện tài phân biệt nghĩa
Nói Địa tối thắng này.
Định, giới chứa chánh tâm
Lìa ngã mạn tà kiến
Chúng đây không tâm nghi
Cầu xin được nghe giảng.
Như khát tưởng nước mát
Như đói nhớ món ngon
Như bệnh cầu thuốc hay
Như ong tham mật tốt.
Chúng tôi cũng như vậy
Mong nghe pháp cam lồ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Lành thay bậc Đại trí
Nguyện nói vào các Địa
Thành mười Lực vô ngại
Tất cả hạnh của Phật
Chúng tôi nếu được nghe
Tin thọ siêng tu tập.*

Bấy giờ, Đức Thế Tôn từ giữa chặng mây phóng ra ánh sáng thanh tịnh tên là Bồ-tát lực diệm minh, kèm theo vô số trăm ngàn ánh sáng quyến thuộc chiếu tỏa cùng khắp tất cả mười phương thế giới không đâu là chẳng đến. Ba đường ác đều được hết khổ. Ánh sáng này lại chiếu suốt tất cả chúng hội của tất cả Phật, hiển hiện thần lực chẳng thể nghĩ bàn của Phật. Lại chiếu đến thân Bồ-tát được Phật gia hộ thuyết pháp trong tất cả thế giới khắp mười phương. Ánh sáng này làm những sự trên đây rồi rồi kết thành đài lưới mây sáng chói, dừng ở trên không.

Lúc đó, chư Phật ở mười phương cũng đều từ giữa chặng mây phóng ra ánh sáng thanh tịnh. Danh hiệu, ánh sáng kèm theo của ánh sáng ấy đều giống như trên. Lại chiếu đến Phật và đại chúng ở thế giới Ta-bà này, cùng chiếu đến thân và tòa Sư tử của Bồ-tát Kim Cang Tạng, rồi ở trên hư không kết thành đài lưới mây sáng chói. Khi ấy, trong đài ánh sáng, do thần lực của Phật, có tiếng nói kệ rằng:

*Phật như hư không, không gì bằng
Mười lực vô lượng công đức thắng
Tối thắng vô thượng trong thế gian
Pháp Như Lai Thích-ca gia hộ
Phật tử nên nương thần lực Phật
Khai mở tạng pháp tối thắng này
Trí địa rộng lớn hạnh thắng diệu
Nương oai thần Phật phân biệt nói
Nếu được Như Lai gia hộ cho
Sẽ được Pháp bảo vào tâm mình
Mười Địa Bồ-tát lần viên mãn
Cũng đủ mười Lực của Như Lai
Dù ở biển sâu hay kiếp hỏa
Chịu thọ pháp này tất được nghe
Những ai sinh nghi không tâm tin
Trọn không được nghe nghĩa như vậy
Nói đạo thắng trí của các Địa
Nhập trụ tuần tự tu tập lần
Theo cảnh giới hạnh sinh pháp trí
Vì tạo lợi ích cho tất cả chúng sinh.*

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tạng quán sát mười phương, muốn cho đại chúng thêm lòng tin thanh tịnh, nên nói kệ rằng:

*Đạo lớn của Như Lai
Vi diệu khó biết được
Lìa niệm chẳng phải niệm
Cầu thấy chẳng thể được*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Không sinh cũng không diệt
Tánh tịnh thường vắng lặng
Người lia cấu, thông tuệ
Trí ấy, chỗ tu hành
Tự tánh vốn vắng lặng
Không hai cũng không cùng
Giải thoát khỏi các loài
Trụ Niết-bàn bình đẳng
Chẳng phải đầu, giữa, cuối
Ngôn từ chẳng nói được
Vượt qua ngoài ba đời
Tướng đó như hư không
Cảnh giới Phật tịch diệt
Lời nói không đến được
Cảnh mười Địa cũng vậy
Khó nói cũng khó nhận
Trí phát sinh cảnh Phật
Đạo phi niệm, lià tâm
Chẳng phải uẩn xứ giới
Trí biết, ý chẳng biết
Như dấu chim trong không
Khó nêu cũng khó nói
Nghĩa mười Địa như vậy
Tâm ý không được rõ
Từ bi và nguyện lực
Sinh hạnh vào mười Địa
Tuần tự tâm viên mãn
Cảnh trí chẳng hư vọng
Là cảnh giới khó thấy
Biết được không nói được
Do sức Phật nên nói
Đại chúng phải kính nhận
Cảnh giới của trí địa
Ức kiếp nói không hết
Nay tôi chỉ nói lược
Nghĩa chân thật không thiếu
Đại chúng cung kính chờ
Tôi nương lực Phật nói
Tiếng pháp diệu thù thắng
Tương ứng chữ ví dụ
Thần lực vô lượng Phật
Đều đến vào thân tôi
Nơi đây khó hiển bày
Nay tôi nói phần ít.*

Chư Phật tử! Nếu có chúng sinh trồng sâu căn lành, khéo tu các hành khéo tích tập

những hạnh trợ đạo, hay cúng dường chư Phật, làm Thiện tri thức, khéo chứa nhóm những pháp trắng trong, giỏi thâm tóm và khéo làm thanh tịnh tâm tâm, lập chí rộng lớn, phát sinh hiểu biết rộng lớn, tâm Từ bi luôn hiện tiền, vì cầu trí Phật, vì được mười Lực, vì được đại vô úy, vì được pháp bình đẳng của Phật, vì cứu độ tất cả thế gian, vì đại Từ bi thanh tịnh, vì được mười Lực, trí Nhất thiết chủng, vì làm thanh tịnh tất cả cõi Phật vô ngại, vì khoảng một niệm biết cả ba đời, vì chuyển đại pháp luân vô úy.

Chư Phật tử! Bồ-tát phát khởi những tâm như vậy, lấy đại Bi làm chủ yếu, thâm tóm bằng trí tuệ tăng thượng, phương tiện khéo léo giữ gìn bằng tâm tâm tối thượng. Dùng lực vô lượng của Như Lai khéo quán sát, phân biệt, sức trí tuệ dũng mãnh, sức trí tuệ vô ngại hiện tiền, tùy thuận trí tự nhiên, có thể thọ lãnh tất cả Phật pháp, dùng trí tuệ để giáo hóa, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo dường hư không tận cùng đời vị lai.

Này Phật tử! Bồ-tát mới bắt đầu phát tâm như vậy liền được vượt khỏi hạng phàm phu, vào ngôi vị Bồ-tát, sinh vào nhà Như Lai. Không ai có thể nói lỗi lầm về chủng tộc của Bồ-tát. Bồ-tát đã rời cõi thế gian vào đạo xuất thế, được pháp Bồ-tát, ở chỗ Bồ-tát, nhập bình đẳng ba đời, ở trong chủng tánh của Như Lai quyết định sẽ thành Vô thượng giác. Bồ-tát an trụ những pháp như vậy gọi là trụ địa Hoan hỷ của Bồ-tát, vì đã tương ứng với chân như bất động.

Chư Phật tử! Bồ-tát trụ địa Hoan hỷ thì thành tựu nhiều hoan hỷ, nhiều đức tin thanh tịnh, nhiều sự mến ưa, nhiều sự vui thích, nhiều sự vui mừng, nhiều sự phấn khởi, nhiều sự dũng mãnh, nhiều sự an ổn, nhiều sự không phiền hà, nhiều sự không sân hận.

Chư Phật tử! Bồ-tát trụ địa Hoan hỷ vì nhớ chư Phật nên sinh vui mừng, vì nhớ Phật pháp nên sinh vui mừng, vì nhớ chư Bồ-tát nên sinh vui mừng, vì nhớ các Ba-la-mật thanh tịnh nên sinh vui mừng, vì nhớ địa thù thắng của Bồ-tát nên sinh vui mừng, vì nhớ sự bất hoại của Bồ-tát nên sinh vui mừng, vì nhớ sự giáo hóa chúng sinh của Như Lai nên sinh vui mừng, vì nhớ có thể làm lợi ích cho chúng sinh nên sinh vui mừng, vì nhớ vào trí phương tiện của chư Phật nên sinh vui mừng.

Bồ-tát này lại tự nghĩ: Vì ta đã chuyển và lìa tất cả cảnh giới thế gian, nên sinh vui mừng, vì thân cận tất cả Phật nên sinh vui mừng, vì lìa xa hạng phàm phu nên sinh vui mừng, vì gần bậc trí tuệ nên sinh vui mừng, vì dứt hẳn tất cả cõi ác nên sinh vui mừng, vì làm chỗ chõ nương tựa cho tất cả chúng sinh nên sinh vui mừng, vì thấy tất cả Như Lai nên sinh vui mừng, vì sinh vào cảnh giới của Phật nên sinh vui mừng, vì vào trong tánh bình đẳng của tất cả Bồ-tát nên sinh vui mừng, vì xa lìa tất cả những sự kinh sợ hết mực nên sinh vui mừng. Vì sao? Vì Bồ-tát đã được địa Hoan hỷ thì được khỏi hẳn tất cả sự kinh sợ. Đó là sự kinh sợ chẳng sống, kinh sợ tiếng xấu, kinh sợ chết, kinh sợ đường ác, kinh sợ oai đức của đại chúng. Những loại kinh sợ như thế đều được vĩnh viễn xa lìa. Vì sao? Vì Bồ-tát này đã lìa tưởng ngã, thân mình còn không mến tiếc huống là của cải, vì thế nên không kinh sợ về sự không sống. Vì không trông cầu người khác cúng dường mình, chỉ chuyên cấp thí tất cả chúng sinh nên không kinh sợ tiếng xấu, vì đã lìa ngã kiến, không có tưởng ngã nên không kinh sợ chết, vì tự biết sau khi chết quyết định không rời chư Phật Bồ-tát nên không kinh sợ sa đường ác, vì chí nguyện của Bồ-tát này, trong tất cả thế gian không ai bằng huống chi là hơn, nên không kinh sợ đối với oai đức của đại chúng.

Chư Phật tử! Bồ-tát này lấy đại Bi làm đầu, chí nguyện rộng lớn không có gì cản trở, hủy hoại được, lại thêm siêng tu tất cả thiện căn nên thành tựu được tâm tin tăng thượng, nhiều lòng tin thanh tịnh, hiểu biết thanh tịnh, tâm tin quyết định, phát sinh tâm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

thương yêu, thành tựu đức đại Từ, không nhằm chán mỗi một, trang nghiêm bằng tâm hổ thẹn, thành tựu hạnh nhu hòa, kính thuận tôn trọng giáo pháp của chư Phật, ngày đêm tu tập các căn lành không nhằm chán, gần gũi Thiện tri thức, luôn mến thích chánh pháp, cầu đa văn không nhằm chán, chánh quán sát đúng với pháp đã được nghe, tâm không nương tựa chấp trước, không tham đắm lợi dưỡng, danh tiếng, sự cung kính, chẳng mong cầu tất cả vật dụng nuôi sống, phát sinh tâm như thật không nhằm chán, cầu bậc Nhất thiết trí, cầu Lực, Vô úy, Phật pháp bất cộng của Như Lai, cầu các môn trợ đạo Ba-la-mật, lia những dua nịnh dối lừa, có thể thực hành đúng như lời nói, luôn gìn giữ lời như thật, chẳng làm nhơ nhớp nhà Như Lai, chẳng bỏ giới Bồ-tát, sinh trí Nhất thiết, tâm vững như Sơn vương bất động, chẳng bỏ tất cả sự thế gian thành tựu đạo xuất thế, nhóm tập pháp trợ đạo Bồ-đề không chán đủ, thường cầu đạo thù thắng Vô thượng.

Chư Phật tử! Bồ-tát thành tựu pháp tu tập thanh tịnh tâm địa như vậy gọi là an trụ địa Hoan hỷ của Bồ-tát.

Bồ-tát trụ địa Hoan hỷ này, có thể thành tựu đại thế nguyện, đại dũng mãnh, đại tác dụng như vậy:

Phát sinh sự hiểu biết quyết định thanh tịnh rộng lớn, đem tất cả vật cúng dường cung kính dâng lên tất cả chư Phật không thiếu sót, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện thọ lãnh tất cả Phật pháp, nguyện thọ giữ tất cả sự giác ngộ của Phật, nguyện hộ tất cả lời dạy của Phật, nguyện trì tất cả Phật pháp, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện Phật xuất thế trong tất cả thế giới, từ cung trời Đâu-suất hạ sinh nhập thai, trụ thai, mới sinh, xuất gia, thành đạo, thuyết pháp, thị hiện Niết-bàn, tôi đều đến gần gũi cúng dường, làm thượng thủ trong chúng, thọ lãnh và thực hành chánh pháp, đồng thời truyền bá pháp khắp tất cả mọi nơi, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện cho tất cả hạnh Bồ-tát rộng lớn vô lượng, chẳng hoại, chẳng tạp, thấu tóm các môn Ba-la-mật, tu tập thanh tịnh các trí địa. Tướng tổng, tướng biệt, tướng đồng, tướng dị, tướng thành, tướng hoại, tất cả hạnh Bồ-tát đều nói đúng như thật, giáo hóa tất cả chúng sinh cho họ lãnh thọ, thực hành, tâm địa được tăng trưởng, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện cho tất cả cõi chúng sinh: Có sắc, không có sắc, có tướng, không tướng, chẳng phải có tướng, chẳng phải không tướng, sinh từ trứng, sinh từ thai, sinh từ ẩm thấp, sinh từ biến hóa hệ thuộc ba cõi, vào sáu loài, tất cả chỗ thác sinh, thuộc về danh sắc, những loài như vậy, tôi đều giáo hóa cho họ vào Phật pháp, dứt hẳn tất cả loài thế gian, an trụ đạo trí Nhất thiết trí, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện cho trí biết rõ hết tất cả thế giới rộng lớn vô lượng: Thô, tế, loạn, trụ, đảo trụ, chánh trụ, hoặc vào, hoặc đi, hoặc đến, sai khác như lưới trời Đế Thích, vô lượng thế giới nhiều loại không đồng ở mười phương, Trí kiến hiện tiền rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện cho tất cả cõi nước vào một cõi nước, một cõi nước vào tất cả cõi nước, vô lượng cõi Phật đều thanh tịnh. Những đồ vật sáng chói dùng để trang nghiêm, lia tất cả phiền não thành tựu đạo thanh tịnh. Chúng sinh trí tuệ số đồng

vô lượng ở đây trong đó, đều vào khắp cảnh giới rộng lớn của chư Phật, tùy thuận tâm chúng sinh để thị hiện cho họ, đều làm cho họ hoan hỷ, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả kiếp số vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện cùng tất cả Bồ-tát đồng một chí một hạnh không oán ghét, chứa nhóm các căn lành, tất cả Bồ-tát bình đẳng một duyên, thường tập hội không rời bỏ nhau, tùy ý có thể hiện nhiều thân Phật, tự nhiên tự tâm có thể biết cảnh giới, oai lực trí tuệ của tất cả Như Lai, được thần thông bất thoái tùy ý du hành nơi tất cả thế giới, hiện thân trong tất cả chúng hội, vào khắp tất cả chốn thác sinh, thành tựu Đại thừa chẳng thể nghĩ bàn, tu hạnh Bồ-tát rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện chuyển xe pháp luân bất thoái, tu hạnh Bồ-tát, nghiệp thân, ngữ, ý đều không để luống, nếu ai vừa thấy thì được quyết định nơi Phật pháp, nếu ai vừa nghe âm thanh thì được trí tuệ hơn thật, vừa sinh lòng tin thanh tịnh thì dứt hẳn phiền não, được thân như cây được vương lớn, được thân như châu như ý, tu hành tất cả hạnh Bồ-tát, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả số kiếp vị lai không ngừng nghỉ.

Lại phát đại nguyện: Nguyện ở khắp tất cả thế giới thành Vô thượng Chánh giác, chẳng rời nơi đâu một sợi lông mà tất cả đầu sợi lông đều thị hiện sơ sinh, xuất gia, đến đạo tràng, thành Chánh giác, chuyển pháp luân, nhập Niết-bàn, được sức đại trí tuệ của cảnh giới Phật, trong mỗi niệm, thuận theo tâm của tất cả chúng sinh mà thị hiện thành Phật, làm cho họ được tịch diệt, dùng trí Nhất thiết biết tất cả cõi pháp chính là tướng Niết-bàn, dùng một âm thanh thuyết pháp làm cho tâm tất cả chúng sinh đều hoan hỷ, thị hiện nhập đại Niết-bàn mà chẳng dứt hạnh Bồ-tát, thị hiện bậc đại trí tuệ, an lập tất cả pháp, dùng pháp trí thông, thần túc thông, huyễn thông, tự tại biến hóa khắp tất cả cõi pháp, rộng lớn như cõi pháp, rốt ráo như hư không, suốt tất cả kiếp số vị lai không ngừng nghỉ.

Chư Phật tử! Bồ-tát trụ địa Hoan hỷ phát đại nguyện như vậy, đại dũng mãnh như vậy, đại tác dụng như vậy, rồi dùng mười nguyện môn này làm đầu, viên mãn trăm vạn vô số đại nguyện.

Chư Phật tử! Đại nguyện này do mười câu cùng tận mà được thành tựu. Những gì là mười?

Đó là cõi chúng sinh cùng tận, thế giới cùng tận, cõi hư không cùng tận, cõi Niết-bàn cùng tận, cõi Phật xuất hiện cùng tận, cõi trí Như Lai cùng tận, cõi tâm nơi đối tượng duyên cùng tận, cõi cảnh nơi đối tượng hội nhập của trí Phật cùng tận, cõi thế gian chuyển pháp chuyển trí chuyển cùng tận.

Nếu cõi chúng sinh cùng tận thế nguyện của tôi mới cùng tận, cho đến thế gian chuyển, pháp chuyển, trí chuyển cùng tận thì thế nguyện của tôi mới cùng tận. Nhưng cõi chúng sinh chẳng thể cùng tận, cho đến cõi thế gian chuyển, pháp chuyển không cùng tận, nên thiện căn đại nguyện này của tôi cũng không cùng tận.

Chư Phật tử! Bồ-tát phát đại nguyện như vậy rồi thì được tâm lợi ích, tâm nhu hòa, tâm tùy thuận, tâm tịch tĩnh, tâm điều phục, tâm tịch diệt, tâm khiêm tốn, tâm thối nhuần, tâm bất động, tâm không đục, thành bậc tịnh tín, có công dụng của đức tin, có thể tin bản hạnh chứng nhập của Như Lai, tin thành tựu được các môn Ba-la-mật, tin vào những Bậc địa thắng, tin sức thành tựu, tin đầy đủ vô sở úy, tin sinh trưởng Phật pháp bất cộng bất hoại, tin Phật pháp chẳng thể nghĩ bàn, tin xuất sinh vô biên cảnh giới của

Phật, tin tùy nhập vô lượng cảnh giới của Phật, tin thành tựu quả. Tóm lại, tin tất cả hạnh Bồ-tát, cho đến tin trí, địa, thuyết, lực của Như Lai.

Chư Phật tử! Bồ-tát này lại nghĩ: Chánh pháp của chư Phật thâm diệu như vậy, tịch tĩnh như vậy, tịch diệt như vậy, Không, Vô tướng, Vô nguyện như vậy, vô nhiễm như vậy, vô lượng như vậy, rộng lớn như vậy, mà hàng phàm phu sa vào tà kiến, bị vô minh che lấp, dựng cao cờ kiêu mạn, vào trong lưới khát ái, đi trong rừng rậm đua nịnh lừa dối, không tự ra được, tâm luôn đi đôi với tham lam ganh ghét, thường tạo những nhân duyên thọ sinh trong các loài, tích tập các nghiệp, tham, sân, si ngày đêm thêm lớn mãi, do gió phẫn hận thổi ngọn lửa tâm thức cháy bùng không tắt, phàm làm việc gì đều tương ứng với điên đảo, dòng đục, dòng hữu, dòng vô minh, dòng kiến chấp nối luôn phát khởi trong chủng tử của tâm ý thức. Trong ruộng ba cõi lại mọc mầm khổ, chính là danh sắc cùng sinh chẳng rời. Danh sắc này thêm lớn thành làng xóm của sáu xứ, trong đó đối nhau mà sinh ra xúc, do xúc sinh thọ, nhân thọ sinh ái, vì ái tăng trưởng nên sinh thủ, vì thủ tăng trưởng nên sinh hữu, do hữu mà có sinh lão, tử, ưu bi khổ não. Chúng sinh như thế thêm lớn quả khổ, trong đó vốn là trống rỗng, lìa ngã và ngã sở, không biết, không hay, không tạo tác, không lãnh thọ như cỏ cây, đá vách, cũng như bóng. Nhưng chúng sinh vẫn không hay không biết.

Bồ-tát thấy chúng sinh không thể thoát khỏi quả khổ như vậy, liền phát sinh đại Bi trí tuệ, tự nghĩ: “Ta phải cứu vớt tất cả chúng sinh này đặt họ ở chỗ an lạc rốt ráo”. Do vì suy nghĩ phát tâm như vậy nên sinh ra trí Quang minh đại từ.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát tùy thuận đại Bi, đại Từ như vậy, lúc dùng tâm sâu xa trọng trụ bậc Sơ địa, đối với tất cả vật không hề lẫn tiếc, cầu đại trí, tu đại xả của Phật, phàm có thứ gì đều có thể bố thí cả. Như là tiền của, lúa thóc, kho đụn, vàng, bạc, ma-ni, châu ngọc, lưu ly cùng bình ngọc, san hô... các vật quý giá trang nghiêm thân thể, voi, ngựa, xe cộ, tôi tớ, dân chúng, thành ấp, xóm làng, vườn rừng, lâu đài, vợ con quyến thuộc và các thứ đẹp đẽ khác, cho đến đầu, mắt, tay, chân, máu, thịt, xương, tủy, tất cả đều không tiếc, để cầu trí tuệ rộng lớn của chư Phật.

Đấy gọi là thành tựu hạnh đại Xả của Bạc Bồ-tát trụ Địa thứ nhất.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát dùng tâm Từ bi đại thí này là vì muốn cứu hộ tất cả chúng sinh, lại thêm cầu những sự lợi ích thế gian và xuất thế không mệt mỏi nên liền thành tựu được tâm không mệt mỏi. Được tâm không mệt mỏi rồi, đối với tất cả kinh luận, tâm không khiếm nhược, vì tâm không khiếm nhược liền thành tựu được trí biết tất cả kinh luận. Được trí này rồi, có thể khéo so lường việc nên làm, việc chẳng nên làm. Đối với tất cả chúng sinh căn cơ thượng, trung, hạ tùy thuận theo năng lực và thói quen của họ, làm cho họ đều được lợi ích. Do đấy Bồ-tát được thành tựu trí thế gian. Thành tựu được trí thế gian rồi liền biết thời tiết, biết lượng số, dùng tâm biết xấu hổ để trang nghiêm, siêng tu đạo hạnh tự lợi lợi tha nên thành tựu sự hổ thẹn trang nghiêm. Trong hạnh này siêng tu hạnh giải thoát không thoái chuyển, thành sức kiên cố. Được sức kiên cố rồi, siêng cúng dường chư Phật. Đối với giáo pháp của Phật có thể thực hành đúng như lời dạy.

Chư Phật tử! Như vậy là Bồ-tát thành tựu mười pháp làm thanh tịnh các địa. Đó là Tín, Bi, Từ, Xả, không mệt mỏi, biết kinh luận, hiểu thế pháp, hổ, thẹn, sức kiên cố, cúng dường chư Phật và y giáo tu hành.

Chư Phật tử! Bồ-tát đã trụ địa Hoan hỷ này rồi, do sức của đại nguyện nên được thấy nhiều Đức Phật. Đó là thấy nhiều trăm Đức Phật, thấy nhiều ngàn Đức Phật, trăm

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

ngàn Đức Phật, ức Phật, trăm ức Phật, ngàn ức Phật, trăm ngàn ức Phật, ức triệu Phật, trăm ức triệu Phật, ngàn ức triệu Phật, trăm ngàn ức triệu Phật. Đối với chư Phật này, Bồ-tát đều dùng đại tâm, thâm tâm, cung kính tôn trọng phụng sự cúng dường những y phục, thức ăn uống, ngọc cụ, thuốc men và tất cả đồ dùng, cũng cúng dường tất cả chúng tăng. Bồ-tát đem những công đức nơi thiện căn này đều hồi hướng Bồ-đề vô thượng.

Chư Phật tử! Vì cúng dường chư Phật, Bồ-tát này thành tựu được pháp chúng sinh, dùng hai nhiếp pháp trước là bố thí và ái ngữ để thâm phục giáo hóa chúng sinh, còn hai nhiếp pháp sau thì chỉ do tin hiểu mà thực hành chớ chưa thông đạt.

Bồ-tát này, trong mười Ba-la-mật, Thí ba-la-mật được tăng thượng, còn chín Ba-la-mật kia thì tùy sức tùy phần mà thực hành.

Bồ-tát này lúc siêng tu cúng dường chư Phật, giáo hóa chúng sinh đều để tu hành pháp địa thanh tịnh, có bao nhiêu thiện căn đều hồi hướng bậc Nhất thiết trí lần lần càng thêm sáng sủa, thuận hợp thành tựu, tùy ý sử dụng.

Chư Phật tử! Ví như thợ kim hoàn, khéo luyện vàng, luôn luôn cho vào lửa thì vàng càng thêm sáng sủa, mịn nhuyễn, tùy ý sử dụng.

Cũng vậy, Bồ-tát cúng dường chư Phật, giáo hóa chúng sinh đều để tu hành thanh tịnh pháp địa, có bao nhiêu thiện căn đều hồi hướng bậc Nhất thiết trí, càng thêm sáng sủa, thuận hợp, thành tựu, có tùy ý sử dụng.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát trụ nơi bậc Sơ địa phải đến chỗ chư Phật, Bồ-tát, Thiện tri thức tìm cầu thưa hỏi về tướng và quả đắc trong địa này, không nhằm chán, vì muốn thành tựu pháp địa ấy. Lại cũng phải đến chỗ Phật, Bồ-tát, Thiện tri thức tìm cầu thưa hỏi về tướng và quả đắc của Địa thứ hai, không nhằm chán, vì muốn thành tựu pháp địa kia. Cũng như vậy, tìm cầu thưa hỏi tướng và quả đắc của Địa thứ ba, thứ tư, thứ năm, thứ sáu, thứ bảy, thứ tám, thứ chín, thứ mười không nhằm chán, vì muốn thành tựu của pháp địa đó.

Bồ-tát này khéo biết chương và đối trị trong các trí địa, khéo biết thành hay hoại trong các địa, khéo biết tướng và quả trong các địa, khéo biết tu đắc trong các địa, khéo biết pháp thanh tịnh trong các địa, khéo biết sự tiến tu trong các địa, khéo biết xứ phi xứ trong các địa, khéo biết trí thù thắng trong các địa, khéo biết địa không thoái chuyển trong các địa. Cũng khéo biết làm thanh tịnh sự tu hành tất cả địa, cho đến chuyển vào địa Như Lai của Bồ-tát.

Chư Phật tử! Bồ-tát khéo biết tướng của địa như vậy. Ban đầu ở bậc Sơ địa phát khởi tu hành không gián đoạn cho đến nhập Địa thứ mười không gián đoạn.

Do ánh sáng trí tuệ của các trí địa này mà thành ánh sáng trí tuệ của Như Lai.

Chư Phật tử! Ví như vị thương chủ biết rõ phương tiện muốn dẫn các thương chủ đến đại thành, lúc chưa khởi hành, trước hỏi rõ sự lành dữ nơi dọc đường và chỗ đến ở an hay nguy. Sau đó, trang bị tư lương vật dụng đầy đủ rồi mới cùng nhau lên đường.

Chư Phật tử! Vị thương chủ kia dầu chưa khởi hành mà đã biết rõ tất cả sự an nguy trên lộ trình, khéo dùng trí tuệ suy tính, quán sát, sắm sửa những vật dụng cần thiết không để thiếu sót, mới có thể dẫn đoàn thương chủ đến đại thành một cách toàn vẹn an ổn.

Chư Phật tử! Bồ-tát cũng như vậy, trụ nơi bậc Sơ địa biết rõ chương và đối trị của các trí địa, cho đến biết rõ tất cả trí địa thanh tịnh chuyển nhập địa Như Lai của Bồ-tát, sau đó mới lo đủ tư lương phước và trí dẫn các chúng sinh đi qua đường hiểm sinh tử,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

đến thành trí Nhất thiết chủng một cách an toàn, chính mình và chúng sinh không trải qua hoạn nạn.

Vì lẽ trên đây nên Bồ-tát thường không lười biếng mà phải siêng tu công hạnh thanh tịnh thù thắng của các trí địa cho đến chứng nhập địa Như Lai.

Chư Phật tử! Đây gọi là lược nói về môn nhập Sơ địa Bồ-tát của các Đại Bồ-tát. Nói rộng ra thì có vô lượng, vô biên trăm ngàn vô số sự sai khác.

Chư Phật tử! Đại Bồ-tát trụ nơi bậc Sơ địa này phần nhiều hiện làm vua ở cõi Diêm-phù-đề, giàu sang tự tại, thường hộ trì chánh pháp, hay dùng hạnh đại thí không cùng tận để thu phục giáo hóa chúng sinh, khéo trừ cấu bẩn tham lam bồn sển của chúng sinh. Tất cả công việc làm như là Bố thí, Ái ngữ, Lợi hành, Đồng sự đều chẳng rời niệm Phật, niệm Pháp, niệm Tăng, chẳng rời niệm Bồ-tát đồng hạnh, chẳng rời niệm hạnh Bồ-tát, chẳng rời niệm các Ba-la-mật, chẳng rời niệm các Địa, các Trí địa, chẳng rời niệm Lực, Vô úy, pháp Bất cộng, cho đến chẳng rời niệm trí Nhất thiết và trí Nhất thiết chủng.

Bồ-tát này lại nghĩ: Ta phải ở trong tất cả chúng sinh làm người dẫn đường, làm người tốt đẹp, làm người rất tốt đẹp, thù thắng, làm người kỳ diệu, làm người vi diệu, làm người cao thượng, làm người vô thượng, làm Đạo sư, làm tướng soái, cho đến làm người chỗ nương tựa của trí Nhất thiết trí.

Bồ-tát này nếu muốn bỏ nhà ở trong Phật pháp, siêng tu tinh tấn thì liền có thể bỏ nhà cửa, vợ con, năm dục nương vào lời dạy của Như Lai, xuất gia học đạo. Đã xuất gia rồi thì tinh tấn tu hành, trong khoảng một niệm, được trăm Tam-muội, được thấy trăm Đức Phật, biết thần lực của trăm Đức Phật, có thể làm chấn động thế giới của trăm Đức Phật, có thể vượt qua thế giới của trăm Đức Phật, có thể chiếu soi thế giới của trăm Đức Phật, có thể giáo hóa chúng sinh trong trăm thế giới, có thể trụ thọ trăm kiếp, có thể biết những việc đã qua và sẽ tới trong trăm kiếp, có thể vào trăm pháp môn, có thể thị hiện trăm thân, ở mỗi thân có thể thị hiện trăm vị Bồ-tát làm quyến thuộc.

Nếu dùng nguyện lực thù thắng của Bồ-tát tự tại thị hiện hơn số trên đây, thì cả trăm kiếp ngàn kiếp, cho đến trăm ngàn ức triệu kiếp cũng chẳng tính biết được.

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tạng muốn nêu lại nghĩa này nên nói kệ rằng:

*Nếu người chứa điều lành
Đầy đủ pháp bạch tịnh
Cúng dường Thiên Nhân Tôn
Tùy thuận đạo Từ bi
Tin hiểu rất rộng lớn
Chí nguyện cũng thanh tịnh
Vì cầu trí tuệ Phật
Phát tâm vô thượng này.
Tu lực trí Nhất thiết
Và những điều không sợ
Thành tựu các Phật pháp
Cứu độ khắp chúng sinh
Vì được đại Từ bi
Chuyển pháp luân thù thắng
Nghiêm tịnh cõi nước Phật
Phát tâm tối thắng này*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Một niệm biết ba đời
Mà không có sai biệt
Thời gian sai khác nhau
Hiển thị tại thế gian
Lược nói cầu công đức
Thù thắng của chư Phật
Phát sinh tâm rộng lớn
Lượng đồng cõi hư không
Tâm Bi tuệ làm chủ
Tương ứng cùng phương tiện
Tâm tin hiểu thanh tịnh
Phật vô lượng thân lực
Trí vô ngại hiện tiền
Tự ngộ chẳng do người
Đầy đủ đồng chư Phật
Phát tâm tối thắng này
Phật tử mới phát sinh
Tâm quý báu như vậy
Thì siêu vượt phàm phu
Vào chỗ hành của Phật
Sinh tại nhà Như Lai
Chứng tộc không tội lỗi
Đồng bình đẳng với Phật
Quyết thành Vô thượng giác
Vừa sinh tâm như vậy
Liên vào được Sơ địa
Chí nguyện chẳng hề động
Dường như núi Tu-di
Nhiều vui, nhiều ưa thích
Lại cũng nhiều tin tịnh
Tâm dũng mãnh rất lớn
Và cùng tâm vui mừng
Xa rời sự tranh chấp
Làm hại và giận hờn
Kính thuận mà chất trực
Khéo gìn giữ sáu căn
Đấng cứu đời vô thượng
Có bao nhiêu trí tuệ
Bậc này ta sẽ được
Ghi nhớ sinh Hoan hỷ
Mới được vào Sơ địa
Liên vượt năm điều sợ
Chẳng sống, tiếng xấu, chết
Cõi ác, chúng oai đức
Vì chẳng tham chấp ngã

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Và chẳng chấp ngã sở
Các Phật tử như vậy
Xa rời năm điều sợ
Thường thực hành đại Từ
Luôn tin tưởng, cung kính
Đủ công đức hổ thẹn
Ngày đêm thêm pháp lành
Thích pháp lợi chân thật
Chẳng ưa thọ dục lạc
Tư duy pháp đã nghe
Rời xa hạnh chấp trước
Chẳng tham cầu lợi dưỡng
Thích giác ngộ của Phật
Nhất tâm cầu trí Phật
Chuyên nhất không niệm khác
Tu tập Ba-la-mật
Xa dua nịnh dối gạt
Thực hành đúng lời Phật
An trụ trong thật ngữ
Chẳng như nhà chư Phật
Chẳng bỏ giới Bồ-tát
Chẳng thích những thế sự
Thường lợi ích thế gian
Làm lành không nhàm chán
Thêm cầu đạo tăng trưởng
Ưa thích pháp như vậy
Tương ưng nghĩa công đức
Thường phát khởi đại nguyện
Nguyện thấy chư Như Lai
Hộ trì pháp chư Phật
Thâu lấy đạo Như Lai
Thường sinh nguyện như vậy
Tu hành hạnh tối thắng
Thành thực mọi chúng sinh
Nghiêm tịnh cõi nước Phật
Tất cả các cõi Phật
Đều đồng đảo Phật tử
Bình đẳng chung một tâm
Việc làm đều chẳng lường
Tất cả nơi đâu lông
Đồng thời thành Chánh giác
Những đại nguyện như vậy
Vô lượng vô giới hạn
Hư không cùng chúng sinh
Cõi pháp và Niết-bàn

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phật hiện ở thế gian
Cảnh giới tâm trí Phật
Trí của Như Lai chứng
Ba chuyển pháp cùng tận
Các pháp đó cùng tận
Nguyện của tôi mới tận
Như pháp đó không tận
Nguyện của tôi cũng vậy
Phát nguyện lớn như thế
Tâm nhu hòa điều thuận
Luôn tin công đức Phật
Quán sát các chúng sinh
Biết từ nhân duyên khởi
Liên sinh tâm thương yêu
Chúng sinh khổ như vậy
Nay ta phải cứu thoát
Vì những chúng sinh ấy
Thực hành việc bố thí
Ngôi vua và châu báu
Các thứ voi, ngựa, xe,
Đầu, mắt cùng tay, chân
Cho đến máu, thịt, xương
Tất cả đều cho hết
Không có tâm hối tiếc
Cầu các thứ kinh sách
Không hề biết nhàm chán
Khéo hiểu ý nghĩa kia
Hay thuận theo thế gian
Trang nghiêm bằng hổ thẹn
Tu hành càng kiên cố
Cúng dường vô lượng Phật
Cung kính và tôn trọng
Thường tu tập như vậy
Ngày đêm không mệt mỏi
Thiện căn càng sáng sạch
Như vàng luyện trong lửa
Bồ-tát trụ nơi đây
Tịnh tu mười Trí địa
Việc làm không chướng ngại
Đầy đủ chẳng đoan tuyệt
Ví như vị thương chủ
Vì lợi cho thương chủ
Hỏi rõ đường dễ khó
An ổn đến đại thành
Bồ-tát trụ Sơ địa

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cũng phải biết như vậy
Dũng mãnh không chướng ngại
Đến bậc Địa thứ mười
Trụ trong Sơ địa này
Làm chủ công đức lớn
Đem pháp dạy chúng sinh
Tâm từ không tổn hại
Thống lãnh Diêm-phù-đề
Hành hóa khắp mọi nơi
Đều trụ hạnh đại Xả
Thành tựu trí tuệ Phật
Muốn cầu đạo tối thắng
Từ bỏ ngôi quốc vương
Luôn ở trong Phật pháp
Dũng mãnh siêng tu tập
Liên được trăm Tam-muội
Và thấy trăm Đức Phật
Chấn động trăm thế giới
Ánh sáng chiếu trăm cõi
Độ trăm cõi chúng sinh
Chứng nhập trăm pháp môn
Hay biết việc trăm kiếp
Thị hiện trăm thân Phật
Và hiện trăm Bồ-tát
Để dùng làm quyến thuộc
Nếu nguyện lực tự tại
Hơn số này vô lượng
Đối với nghĩa Sơ địa
Tôi lược thuật phần ít
Nếu muốn giảng giải rộng
Ưc kiếp chẳng hết được.
Đạo Bồ-tát tối thắng
Lợi ích mọi chúng sinh
Pháp Sơ địa như vậy
Nay tôi đã nói xong.

